

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Exegesis Euangelij eiusdem Dominicæ, secundùm ritum quorundam
Ecclesiarum Matth. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Matth. 7.

Matth. 8.
Matth. 9.

Matth. 11.

ANte hoc Euangelium scribit Matthæus Dominum Iesum exprobrasse multis ciuitatibus in quibus virtutes fecerat multas, quod ad penitentiam non fuissent conuersæ, sed in Ioanne præcurfore suo, qui austerioris videbatur vitæ, & in se, qui clementioris atque communi- oris, fuerant homines incolæ illarum scandalizati, insinuans, quod eo gra- uius essent habituri iudicium, quo præstita eis fuerant beneficia maiora. Ingratitudo enim erat ingens, quando beneficijs Christi multis, qui præ- clara coram eis variaq; miracula fecerat, fides eorum non respondebat. Idcirco dixit. *Va tibi Corozaim, va tibi Bethsaida, quia si in Tyro & Sydone facta fuissent virtutes que facte sunt in vobis, olim in cilicio & cinere poenitentiam egressæ, Veruntamen dico vobis, Tyro & Sydoni remissus erit in die iudicij, quam vobis. Et tu Capharnaum, nunquid in calum exaltaberis? Usque in infernum descendes. Quia si in Sodomis facta fuissent virtutes, que facte sunt in te, remissus esset vtiq; usque in hunc diem. Veruntamen dico vobis: Remissus erit terra Sodomorum in die iudicij, quare tibi.* Respondens igitur Iesus ad quæstionem, quæ inde nascebatur ex illis verbis, & quæ potuisset illi fieri. (Sciscitari enim quis potuisset: Quare plebs Iudæorum, quorum hic ciuitatibus exprobrabat, fuissent increduli, cum gentes adeo fidem alacriter receperunt) Patri suo gratias agit, dicens:

Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.

Confiteor tibi, hoc est, cognosco, fateor, ad laudemque tuam manife- sto, & tibi gratias ago, qui Pater es meus per æternam generationem, aliorum autem membrorum meorum per adoptionem. Domine cæli & terræ, hoc est vniuersorum, tam cælestium, quàm terrestrium, tam visibili- um, quàm inuisibilium. Quia abscondisti hæc à prudentibus & sapientibus, & reuelasti ea paruulis. A prudentibus & sapientibus, non à verè sapienti- bus, sed à præsumptuosis, ab inflatis, à tumidis & superbis, qui sapientes sunt in oculis suis, cuiusmodi erant Pharisei, Scribæ & Legisperiti, & reuelasti ea paruulis, humilibus, nihil de se præsumentibus, hoc est, Apo- stolis, & per eos credentibus. Quæ sunt autem, quæ abscondita sunt super- bis, nota facta humilibus? Mytheria Euangelij, diuini beneplaciti secreta, consilia Dei & fidei arcana. Ea enim abscondita sunt prudentibus & do- ctis huius mundi, vt licet multa de his intelligant, multa disserant & doceant, non tamen ea, quæ loquuntur, mentem eorum afficiunt. Hi enim quorum mens afficitur, suauiterque consentiens quiescit in amore veritatis, in cognitione, approbationeque diuini beneplaciti, verè sunt sa- pientes dono sapientia: illuminati, & charitate confortati, quantumlibet sunt, siue eruditi, siue illiterati, sunt tamè humiles & paruuli, idonei ad Spiritus sancti capiendâ illuminationem. Hi sunt, quibus Deus secreta sua reuelat.

Esaiæ 55.
Ioan. 9.

Abscondita
quædam sunt
superbis.

Sapientes
verè quoniam
consentendi.

Alij

Math. 8.

Certum est Filium Dei esse æqualem Patri, Deum de Deo genitum, con-
substantiali Patri. Certum est etiam, iuxta Christi humanitatem, omnia
tradita Christo à Patre suo, quandoquidem ipse quoque post resurrectio-
nem Apostolis fateatur, dicens: *Data est mihi potestas omnis in celo & in terra.*
Quod tamen non ita crasse intelligendum, ut Pater se ab aliqua potestate
aut virtute exemerit, seq̄ue nudans eandem Filio tradiderit, sed ita tradidit
Filio omnia Pater, ut eadem nihilominus quoque remaneant in Patre.

Et nemo nouit Filium nisi Pater, neque Patrem quis nouit
nisi Filius, & cui voluerit Filius reuelare.

2. Cor. 13.

1. Ioan. 3.

Non est intelligendum, quando dicitur: Nemo nouit Filium nisi Pater,
aut e diuerso, nemo nouit Patrem nisi Filius, quasi Pater non nouerit seip-
sum, aut se ipsum non nouerit Filius: sed intelligendum est, ut sub intelligen-
tur nemo alterius essentia nouit Patrem nisi Filius, tunc enim adstruitur,
&c. nosse & Filium, & Spiritum sanctum. Excipitur enim quilibet alterius
essentia, non excipitur quilibet alterius persona. Nemo igitur cognoscit
Deum perfectè, nisi Deus, siue Pater, siue Filius, siue Spiritus sanctus. Deus o-
nim solus cognoscit seipsum, quia Deus, quum infinitus sit, à finito cognosci
non potest. Quamuis autem Deum, nulla cognoscere possit creatura, hoc
est, eius essentiam, radius enim aliquis diuinæ essentia: communicari potest
intellectuali creaturæ, quo iuxta capacitatem suam intellectualis creatura,
siue angelica, siue rationalis aliquo modo illum cognoscit. Siquidem in
hac vita per fidem & donum sapientia: cognoscunt Deum electi, non qui-
dem perfectè, sed ex parte. Porro in patria (sicut Ioannes ait) *videbimus eum
sicuti est*, scilicet in seipso, non tamen plenè comprehendemus eum, sicut ip-
se seipsum plenè comprehendit infinitus infinitum. Iam itaque ubi se æqua-
lem in maiestate monstrauit Patri, ubi non omnibus sui noticiam infulam
seu reuelatam ostendit, exclamat:

Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego
reficiam vos.

Ioel. 2.

1. Pet. 1.

Venite ad me omnes per conuersionem mentis. *Conuertimini ad me in tuo
corde vestro.* Venite per desiderium spiritus. Venite per auersionem mentis
vestra: à carnalibus desiderijs, & rebus caducis, quæ nihil vobis proderunt
in die visitationis vestra: Venite ad me per imitationem virtutum, & actu-
um meorum. Venite igitur ad me omnes qui laboratis, & onerati estis. Om-
nes qui laboratis varijs ægreditudinibus animæ, torpore, ignorantia, caligine,
concupiscentia, infirmitate, praua consuetudine ex fomite peccati, ut
per me adiuti non laboretis. Venite omnes, qui laboratis & onerati estis
peccato idololatriæ reliquisque immanissimis sceleribus, quæ vos
grauant ponderosus talento plumbi, deponentes omne hoc pondus &
circumstantes vos peccatum. Venite etiam, qui sub onere estis legis, quod

Hebr. 2.

Panis quoru-

plex.

Lucæ 6.

Ioan. 6.

vobis imposuit Moyses, id quod neque vos, neque patres vestri ferre potestis,
& ego reficiam vos pane confortationis, & consolationis, & gratia: mea:.

Est autem multiplex panis, quo nos Christus reficit. Panis super substantialis,
qui sumitur in Sacramento, de quo Christus dicit: *Caro mea verè est
cibus.*

est. Denique: *Panis, quem ego dabo vobis, caro mea est pro mundi vita.* Est iterum panis obedientiæ, ac bonæ actionis, de quo Christus idem dicit: *Meus panis est, vt faciam voluntatem Patris mei.* Est deinde panis lachrymarum. Est quoque panis vitæ & intellectus. Omnibus his reficit Christus. Exultemus igitur ad hanc vocationem suauem, omnique gaudio plenam, vbi non vnus aut alter, sed omnes vocamur. Quo? A labore ad requiem, ab oneribus ad refectiorem, ab ira ad gratiam, à morte ad vitam, à tenebris ad lucem, à captiuitate ad libertatem, à seruitute ad amicitiam Dei.

Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suauis est, & onus meum leue.

Iugum obedientiam legis Euangelicæ significat. Vnde beatus homo, qui portauit iugum Domini ab adolescentia sua. De hoc iugo Domini, quod hic vocatur suauis, Augustinus luculentissimum facit sermonem, quasi interrogando dicens: Mirum videtur quibusdam fratres charissimi, quum audiunt Dominum dicentem: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & inuenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suauis est, & onus meum leue, & considerant eos, qui iugum ipsam intrepida ceruice subierunt, & sarcinam illam mansuetissimis humeris acceperunt, tantis agitari & exerceri difficultatibus huius seculi, vt non à laboribus ad quietem, sed à quiete ad laborem vocati videantur, cum & Apostolus dicat: *Omnes qui volunt in Christo piè viuere, persecutionem patientur.* Ait ergo aliquis: Quomodo iugum leue est, & sarcina leuis, quando quidem & illud iugum & sarcinam ferre, nihil est aliud, quam piè viuere in Christo? Et quomodo dicitur: *Venite ad me, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos,* ac non potius dicitur: *Venite qui vacatis, vt laboreris?* Nam & vacantes inuenit, quos conduxit in vineam, vt ferrent æstum diei. Et sub illo iugo leui, & sarcina leui audiamus Apostolum dicere: *In omnibus exhibeamus nosmetipsos, tanquam Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, & cætera.* Et alio loco in eadem epistola: *A Iulius quinq; quadragenas vna mimis accepi. Ter virgibus casus sum, semel lapidatus sum, iter nauis fugium feci. Nocte & die in profundo maris fui, & cætera,* quæ numerari pericula quidem possunt, sed tolerari, nisi Spiritu sancto iuuante, non possunt. Omnia ergo illa, quæ commemorauit aspera & grauiora, frequentius & abundantius sustinebat: sed profectò aderat ei Spiritus sanctus, qui in exterioris hominis corruptione, interiorem renouaret de die in diem, & gustata requie spiritali in affluentia deliciarum Dei, in spe beatitudinis futuræ omnia præsentia deliniret aspera, & omnia grauiora releuaret. Ecce quam suauiter iugum Domini portabat, & quam leuè sarcinam, vt omnia illa, quæ superius enumerata, dura & immania omnis auditor horrescit, leuem tribulationem diceret, intuens interioribus & fidelibus oculis, quanto pretio temporalium emenda sit futura vita, non pati æternos labores impiorum, & sine vlla sollicitudine perfrui æterna felicitate iustorum. Et post pauca. In omnibus rebus quoque terrenis, quarum licet studia, exercitiaque laborio-

R 4   fissima

F. VI
21

fiffima ac difficillima sint, laborem tamen hunc ostendit tolerabilem, & sæpenumero suauem, idque per amorem, quo res huiusmodi, aut desiderantur, aut exercentur.

Vndè difficillimis quibusdam ac laboriosissimis enumeratis tandem concludens, ait: In omnibus his, qui hæc non amant, puta in militia, negotiatione, venatione, studio literarum, & reliquis id genus, qui hæc non amant, eadem graua patiuntur. Qui verò amant, eadem quidem, sed non graua pati videntur. Omnia enim læua & immania, prorsus facilia, & propè nulla facit amor. Quanto ergo certius ac facilius ad veram beatitudinem charitas facit, quod ad miseriam, quantum potuit, cupiditas fecit. Quam facile toleratur quælibet aduersitas temporalis, vt æterna pœna vitetur, æterna requies comparetur? Non immeritò Paulus vas electionis dixit: *Non sunt condigna pœsiones huius temporis ad futuram gloriam, qua reuelabitur in nobis.* Ecce vndè iugum illud suaue est, & sarcina leuis. Et si angusta est paucis eligentibus, facilis est tamen omnibus diligentibus. Vndè dicit Psalmista: *Propter verba laborum tuorum ego custodiui vias duras.* Sed quæ dura sunt laborantibus, eisdem ipsis mitescunt amantibus. Nihil enim tam facile bonæ voluntati, quam ipsa sibi, & hæc sufficit Deo. Hæc Augustinus. Venite igitur, qui hæcenus laborastis in vitijs, & pro desiderijs vestris explendis, sub graui iugo, vt peccati serui militastis. Abijcite graue hoc iugum peccati quo diabolus vos premit, & propria voluntas. Abijcite in fatigabile, inestimabileque peccandi desiderium, quod vestigal ac pensionem quotidianam à vobis exigit, vt à labore multò liberemini. Quæ enim requies dulcior, quam à peccatis ferias agere? Quæ suauior, purior, honestior, ac quietior, quam vitijs non seruire? Venite igitur, inquit Christus, omnes qui laborastis & mole prauæ estis consuetudinis onerati, vt vos reficiam, vt vos reletuem. *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde.* Hic ponit, vndè iugum suum nobis fiat suaue. *Humilibus enim Dominus semper dat gratiam,* & humiles habent vndè non murmurent, vndè non fatigentur in opere Dei, vndè non gloriantur, vndè sibi non placeant. Quicquid enim fecerint, minus illis adhuc videtur, eo quod debent. Porro mitem esse corde, est esse non amarum, non virulentum, non impatientem, non iratum, non durum, nõ inuidum. Humilitatem itaque habere & mititatem, est habere ad Deum, proximumque charitatem. Qui enim humilis est, præcepta Dei seruat, legi se Dei subiicit, diuinis obtemperat mandatis, patiensque est, vt quæ à Dei prouidentia submittuntur toleranda, non respuat, sed æquanimiter ferat. Qui etiam humilis est, proximum non despicit, non iniuriatur alicui, nemini exprobrat, nemini resistit, neminem oppugnat. Quapropter cum omnibus habet pacem, concordiam, & charitatem. Ad hæc quoque maximè iuuat mititas, quæ facit verborum iniurias tolerare, benigno alienam iram sermone, suauiter, serenoque vultu placare, ad contumelias tacere, non vlcisci iniurias, non pro malo malum reddere, dolos, fraudesque, aut non aduertere, aut pie dissimulare. Has duas virtutes largiatur nobis Dominus Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

Amor vti omnia gesua leuia efficiat.

Roma. 8.

Psal. 119.

Matth. 11.

Iacob. 4.

1. Pet. 5.

Roma. 12.